

ÎNCHEIERE

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iurie Codreanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Galina Tomaș
împotriva lui Iurie Codreanu, intervenienți accesorii Direcția pentru Protecția
Drepturilor Copilului sect. Botanica mun. Chișinău, Direcția pentru Protecția
Drepturilor Copilului sect. Centru mun. Chișinău, Direcția pentru Protecția Drepturilor
Copilului sect. Buiucani mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea
domiciliului copilului minor cu mama și

cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de către Iurie Codreanu
împotriva Galinei Tomaș, intervenienți accesorii Direcția pentru Protecția Drepturilor
Copilului sect. Botanica mun. Chișinău, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului
sect. Centru mun. Chișinău, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect.
Buiucani mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu tata,

împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis
cererea de apel declarată de către Galina Tomaș, s-a casat parțial hotărârea din 19
februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și în această parte s-a adoptat o
nouă hotărâre,

constată:

La 22 iunie 2017 Galina Tomaș a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată ulterior, împotriva lui Iurie Codreanu, prin care a solicitat desfacerea
căsătoriei și stabilirea locului de trai al copilului minor împreună cu mama. (f.d. 4, 35-
36, vol.I)

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 27 ianuarie 2007 a încheiat cu
Iurie Codreanu căsătoria, înregistrată cu nr.70 de către OSC Rîșcani mun. Chișinău, iar
în timpul căsătoriei, la xxxxx s-a născut copilul xxxxx. Căsătoria cu Iurie Codreanu din
start s-a dovedit a fi una obișnuită, însă din anul 2010 în căsnicie lucrurile s-au schimbat
spre rău, soții nu mai puteau găsi limbă comună pe majoritatea problemelor familiale,
din care cauză permanent se certau, iar în casă persista o atmosferă de conflict,
nesuportare și ură reciprocă.

Galina Tomaș a afirmat că au încetat toate relațiile conjugale, familia nu mai
există de mult timp, sunt oameni absolut diferiți și nu pot fi împreună, astfel încât

păstrarea în continuare a familiei, ce există doar formal, este imposibilă.

Referitor la stabilirea domiciliului copilului minor cu aceasta a indicat că din momentul nașterii copilului simte o legătură strânsă față de acesta și nu au stat separat niciodată, întotdeauna s-a ocupat de dezvoltarea, educarea, îngrijirea, tratamentul și organizarea timpului lui liber.

Reclamanta a mai menționat că se străduie să se dezvolte și în plan profesional, a finalizat în anul 2002 Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie, cu specialitatea medicina generală, apoi în anul 2006 a absolvit cu diploma de magistru Institutul Național de Educație Fizică și Sport. Ridicând nivelul său profesional, a obținut diploma de magistru cu specialitatea medicina socială și management în anul 2005, iar apoi în anul 2016 a obținut diploma de doctor în științe medicale, iar în baza cunoștințelor obținute, a devenit o femeie de afaceri de succes. Galina Tomaș este fondatorul și administratorul unei rețele de săli de sport, a unei reviste online pentru femei, promovează un stil de viață sănătos, predă lecții de nutriție și modul sănătos de viață în întreaga țară, este membru al Asociației Medicilor din Republica Moldova.

A mai afirmat reclamanta că modul de viață pe care îl duce îl promovează și copilului său și deoarece este foarte ocupată la serviciu, a angajat o doamnă care gătea mâncare sănătoasă după meniurile alcătuite zilnic și săptămânal de către ea și pentru fiul său, însă soțul nu împăratește concepțiile sale. De asemenea a angajat și o profesoară de clasele primare (profesionist în domeniu), care se ocupă de dezvoltarea copilului în domeniile în care ea nu reușește, și anume, verifică temele școlare, iar în cazul în care copilul are dificultăți în sarcini, ea îl ajută.

Reclamanta a menționat că după inițierea procedurii de desfacere a căsătoriei, în scopul de a evita conflictele cu pârâtul, a strâns toate lucrurile personale și ale copilului și s-au mutat cu traiul în casa surorii sale de pe str. xxxxx. La locul nou de trai a organizat odaia copilului, au mers împreună la „Art Studio Picasso” unde copilul a pictat și s-a ocupat de olărit, iar în perioada anului 2017 au frecventat împreună cu copilul sala sportivă „Fitness One”.

Totodată, reclamanta a declarat că copilul face studiile Liceul Teoretic „Orizont”, valoarea studiilor fiind 40 000 lei anual. Pe parcursul anilor de studii la liceu, doar ea a achitat costurile de învățământ (excepție fiind achitarea a jumătate a anului școlar 2017-2018, la solicitarea de a achita cealaltă jumătate a anului școlar, soțul său a refuzat), doar ea se prezintă la toate adunările de părinți, a susținut activități extracuriculare cu lecții despre stilul sănătos de viață și alimentație corectă.

A mai menționat reclamanta că singură se ocupă de tratamentul copilului când acesta este bolnav și evită la maxim administrarea medicamentelor, prin tratament homeopatic și fitoterapeutic, iar în scopul de a fortifica imunitatea copilului a organizat și a achitat de una singura multiple vacanțe la mare.

În aceeași ordine de idei reclamanta a notat că va acorda posibilitatea tatălui de a se vedea cu copilul nelimitat.

Iurie Codreanu a înaintat o acțiune reconvențională împotriva Galinei Tomaș cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu acesta. (f.d.50-52, vol. I)

În motivarea cererii reconvenționale Iurie Codreanu a indicat că a avut mereu grijă de copilul minor, fiindu-i alături și participând activ la educația acestuia, prin grija necesară, susținere morală și materială, iar Galina Tomaș axându-se mai mult pe cariera și viața sa personală, pe neașteptate a depus o acțiune privind desfacerea căsătoriei.

Iurie Codreanu a susținut că anume el este părintele copilului minor xxxxx, care posedă atât calitățile morale demne de a fi un părinte ce-și iubește copilul și este

responsabil de întreținerea acestuia în condițiile unui trai decent, cu oferirea unei educații corecte și a unui spațiu locativ, pe când mama copilului - Galina Tomaș, nu se interesează de activitățile copilului și nu-i oferă o educație stabilă, care să corespundă normelor generale de conviețuire.

În concluzie, ținând cont de interesul primordial al copilului minor xxxxx, de a primi o educație corectă, o îngrijire permanentă, cu oferirea tuturor lucrurilor necesare, a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu tatăl Iurie Codreanu.

Prin hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de Galina Tomaș a fost admisă parțial, fiind dispusă desfacerea căsătoriei încheiate între Galina Tomaș și Iurie Codreanu, înregistrată de OSC Rîșcani mun. Chișinău cu nr. 70 la 27 ianuarie 2007, fiind respinsă pretenția Galinei Tomaș privind stabilirea domiciliului copilului minor ca neîntemeiată, și concomitent s-a admis cererea reconvențională înaintată de Iurie Codreanu și s-a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, cu tatăl Iurie Codreanu, s-a încasat proporțional, a câte 100 lei, de la Galina Tomaș și Iurie Codreanu pentru eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei. (f.d. 162,165-171, vol.I)

În susținerea soluției sale, prima instanță a reținut că ambii părinți pot oferi condiții optime de trai, de dezvoltare și educare pentru copilul minor, astfel că, pentru aprecierea părintelui cu care va stabili domiciliul copilului minor, se va ține cont în primul rând de principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Totodată, prima instanță a reținut că din explicațiile minorului acesta nu are preferințe cu cine să domicilieze, vrea să locuiască cu ambii părinți la adresa de domiciliu a tatălui său, în acest sens, s-a conchis că despărțirea minorului de oricare din membrii familiei sale, va avea un impact negativ asupra atmosferei emoționale ale acestuia, deoarece acesta este atașat în egală măsură față de toți membrii familiei și își dorește împăcarea părinților.

În aceeași ordine de idei, prima instanță, observând că din conținutul activităților minorului, acesta apreciază mai întâi timpul petrecut cu prietenii săi și cu xxxxx, fratele vitreg mai mare, cu care are relații strânse, a statuat că schimbarea domiciliului copilului minor, din locuința comună a părinților (locuința actuală a tatălui) în locuința mamei (care de facto este a surorii sale) nu este nicidecum în interesul suprem al copilului, întrucât acesta de la o vârstă fragedă s-a aflat în mediul de familie și prieteni care s-a creat acolo, în această locuință fiind și fratele său pe linie paternă.

La fel, prima instanță a apreciat critic faptul că mama minorului i-a înlocuit prietenii acestuia cu careva animale de companie, fapt care notoriu nu poate contribui la buna dezvoltare a personalității copilului, comparativ cu comunicarea avută anterior cu prietenii și fratele său.

În același sens, prima instanță a luat în considerare faptul că mama copilului, fiind femeie de afaceri, îi dedică puțin timp minorului, astfel că stabilirea domiciliului copilului minor cu aceasta nu-i va crea impresia aflării sale în cadrul unei ambianțe corespunzătoare, care cu toate că nu este deplină nici cu tatăl, dar în contextul citat, este mai adecvată interesului superior al minorului.

Prin decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de Galina Tomaș, s-a casat parțial hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii reconvenționale și în această parte s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de Iurie Codreanu, s-a admis cererea de chemare în judecată

înaintată de Galina Tomaș, s-a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx cu mama acestuia Galina Tomaș, în rest, hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut fără modificări, s-a încasat din contul lui Iurie Codreanu în beneficiul Galinei Tomaș cheltuielile de judecată în mărime de 175 lei cu titlu de taxă de stat. (f.d. 223, 224-230, vol.I)

În susținerea soluției sale instanța de apel, având în vedere interesele copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să-i confere stabilitate, precum și ținând cont de vârsta fragedă a copilului (xxxx ani), a reținut că interesul copilului este ca el să fie crescut, îngrijit, educat și protejat de către mamă, cel puțin până la vârsta când copilul va putea decide cu cine din părinți să locuiască în continuare, or, instanța de apel a constatat că apelanta nu întrunește calități ce ar fi contrare intereselor copilul, sau i-ar putea influența negativ viața, educația, dezvoltarea.

La fel, instanța de apel a accentuat că părțile implicate trebuie să înțeleagă că măsura stabilirii domiciliului la mamă, nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui sau a copilului, iar copilul trebuie sprijinit în a se acomoda în noul mediu fără a întrerupe legăturile cu persoanele apropiate.

Totodată, instanța de apel a relevat că angajarea unei bone nu afectează interesele copilului și nu vorbește despre lipsa grijii și educației din partea mamei, iar, actele cauzei denotă că, locuind cu mama copilul o să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a subliniat că separarea copilului de mamă, l-ar afecta cu mult mai tare decât separarea de fratele vitreg, cu atât mai mult că la vârsta de 12 ani, schimbarea mediului și ambianței copilului nu este benefică, această schimbare urmând a fi efectuată doar în cazuri de necesitate extremă și doar când există riscuri pentru creșterea și dezvoltarea normală, ceea ce la caz nu s-a constatat.

De asemenea, instanța de apel a remarcat asupra netemeinicii concluziilor primei instanțe privind stabilirea domiciliului copilului minor cu tatăl Iurie Codreanu, or, analizând hotărârea contestată Colegiul instanței de apel a stabilit că prima instanță în motivarea soluției s-a axat pe poziția invocată de Iurie Codreanu, fără a lua în considerare probele prezentate de Galina Tomaș, și fără a ține cont de faptul că apelanta Galina Tomaș se caracterizează pozitiv și dispune de condiții suficiente pentru a-i garanta copilului un mediu de trai decent, având în vedere că acest fapt va permite și o mai bună dezvoltare intelectuală și culturală a copilului, mai mult ca atât în cadrul examinării cauzei apelanta a demonstrat dorința de a participa la creșterea și educația copilului.

La 27 mai 2019, completat la 12 septembrie 2019, Iurie Codreanu a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 1-6, vol.II)

În motivarea recursului recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, iar cu trimitere la prevederile art. 432 Cod de procedură civilă, a insistat că instanța de apel a interpretat greșit legea materială și în mod eronat a aplicat prevederile Codului Familiei, fapt ce contravine intereselor și drepturilor copilului minor.

Astfel, recurentul a relatat că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile art. 63 Codul Familiei, nu a ținut cont de declarațiile minorului, de faptul că minorul dorește să petreacă timpul liber și vacanțele cu tata.

Totodată, recurentul a invocat comportamentul necorespunzător al intimatei, care refuză să transmită îmbrăcămintea copilului minor, deși copilul la moment se află la acesta, precum și faptul că ultima a angajat o bonă pentru a îngriji copilul minor.

La fel, recurentul a notat că instanța de apel, la stabilirea domiciliului copilului minor, nu a pus în valoare calitățile morale ale părinților.

În acest context, recurentul a solicitat casarea deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 19 iulie 2019 Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru mun. Chișinău a depus referință la recursul declarat de Iurie Codreanu, prin care a invocat că își menține concluzia inițială expusă pe marginea cauzei date.

La 13 septembrie 2019, Galina Tomaș, reprezentată de avocatul Natalia Pahopol, a depus referință la recursul declarat de către Iurie Codreanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În referința depusă Galina Tomaș a subliniat că recurentul nu a indicat nici un temei prevăzut de art. 432 alin. (2),(3) și (4) Cod de procedură civilă pe care să-și întemeieze recursul. Astfel, toate argumentele se limitează la expunerea dezacordului cu decizia instanței de apel, fără a indica la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, în sensul art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 mai 2019, iar recursul a fost depus la 27 mai 2019, în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Iurie Codreanu este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Iurie Codreanu a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Iurie Codreanu asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentul nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Iurie Codreanu și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iurie Codreanu inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Iurie Codreanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas